

شرق روزنامه

کتابیه

روز ایران در نمایشگاه کتاب پکن

شرق: مراسم روز ایران در سومین روز از برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن با حضور ۷۰ نفر از استادان و دانش‌جویان چینی‌زبان فارسی در غرفه ایران برگزار شد. به گزارش روابط‌عمومی مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، در سومین روز از برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن به همت مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در پکن؛ در سالن سوم نشست‌های نمایشگاه مراسم «روز ایران» برگزار شد. اولین سخنران این برنامه، دکتر عادل خانی، معاون رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران، در پکن بود. وی ضمن خوشامدگویی به میهمانان، در سخنانی به ویژگی‌های فرهنگی ایران پرداخت. عادل خانی در ابتدا به ایران سرزمینی کوچک به‌منابه قاره بزرگ و ایران سرزمین هفت اقلیم، ایران سرزمین ادیان و اقوام گوناگون، ایران سرزمینی با خوراکی‌های ترش و شیرین، ایران مهد فرهنگ و هنر و ایران موزه‌ای گسترده در پهنای قاره کهن پرداخت. وی همچنین درباره میراث معنوی و مادی کشورمان نیز سخنانی بیان کرد. این دانش‌آموخته دانشگاه پکن، روز ایران را فرصتی مغتنم برای شناخت بیشتر ایران دانست و ابزار امیدواری کرد تا دانشجویان و استادان زبان فارسی دانشگاه‌های مختلف با انجام تحقیقات خودشان درباره فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی، باعث توسعه روابط تمدنی و تاریخی ایران و چین شوند و در این مسیر رایزنی فرهنگی ایران در پکن نیز آماده همکاری و حمایت از پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه است. در ادامه برنامه، دکتر نجمه ذری، دانشیار دانشکده ادبیات دانشگاه تربیت‌مدرس، به ایراد سخن پرداخت. خانم دکتر ذری در جمع دانشجویان و اساتدان چینی به قرأت اشعاری در ارزش کتاب و نقش آن در توسعه فرهنگی پرداخت. ایشان با نقل این قول از امام علی (ع) «کسی که با کتاب آرامش می‌گیرد، آرامش او سلب نمی‌شود» بیان کرد: فرهنگ، محوری‌ترین برگ هویت یک ملت است و یکی از راه‌های مهم توسعه فرهنگی، اهمیت‌دادن به مسئله کتاب و کتاب‌خوانی و ترویج مطالعه در جامعه به‌خصوص در میان جوانان و نوجوانان است. وی در ادامه افزود: از شاخص‌های مهم توسعه فرهنگی در هر جامعه‌ای سرائه مطالعه، میزان تولید و مصرف اطلاعات و کالاهای فرهنگی جامعه است. بنابراین اهمیت این مسئله باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد و بامان نرد هیچ چیز جای کتاب را نمی‌گیرد. به قول صائب:

نیست کاری به دوریان جهانم صائب / روی دل از همه عالم به کتاب است مرا

این استاد زبان و ادب فارسی همچنین گفت: اینکه تصور کنیم با روی‌کارآمدن وسایل ارتباط جمعی جدید و نوظهور، کتاب منزوی می‌ماند و به‌کار نمی‌آید، اشتباه است. کتاب به‌دلیل دسترسی آسان و پایدی از این به‌بعد با هم پیمان ببندیم که با کتاب دوست باشیم و دیگران را به کتاب‌خوانی تشویق کنیم. در این برنامه، خانمه جیانو لو تینگ، تانگ یی یون، بین‌مینگ‌یو، یانگ نسک جیانو، ژائو نسک رو و آقابان هو زی و با و می‌وان اشعاری به زبان فارسی و ترجمه‌شده به زبان چینی از شاعرانی همچون سهراب سپهری، مهدی اخوان‌ثالث، دکتر شفیعی‌کدکنی، هوشنگ ابتهاج و دکتر محمدرضا ترکی خواندند. این دانشجویان از دانشگاه مطالعات بین‌المللی شی ان، دانشگاه شانگهای، دانشگاه پکن و دانشگاه بازرگانی و اقتصادی بین‌المللی پکن در این برنامه حضور داشتند. در ادامه این برنامه، غلامرضا نوکی، مدیر بخش خارجی مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران، با اشاره به انتشار بیش از ۶۰هزار عنوان کتاب به صورت سالانه در ایران گفت: این مجموعه عظیم آثار ایرانی که در غرفه عرضه شده، فرصت خوبی برای شناخت و شناساندن فرهنگ ایران به مردم با سابقه تمدنی طولانی چین است. وی در ادامه، از حمایت‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان فرهنگ و ارتباطات برای ترجمه آثار ایران در قالب حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی به سایر زبان‌ها برای حاضران در جلسه سخنانی بیان کرد. پایان‌بخش این برنامه، اجرای موسیقی زنده از سوی امیر جلیلی (دلف‌نوازی) و مایکل‌قوتی (تارنوازی) و پذیرایی از میهمانان بود. نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن، هفت شهریور پایان یافت.

روزنه

در جشن انجمن منتقدان ونویسندگان خانه تئاتر صورت گرفت

نشان «هنرمند مسئول» برای ۳ کارگردان تئاتر

شرق: سه نفر از کارگردانان مطرح تئاتر ایران نشان «هنرمند مسئول» دریافت کردند. دکتر امیر روشن‌بخش، رئیس دبیرخانه نشان مسئولیت اجتماعی کشور، ضمن اعلان این خبر گفت: «حساس مسئولیت سه کارگردانی مطرح تئاتر کشور در انتخاب سوره‌های اجتماعی ستودنی است. این عزیزان با ریسکی که در انتخاب نمایش‌نامه کردند و به سراغ سوره‌های اجتماعی رفتند، روافع تعهد خود را به مسئولیت‌پذیری اجتماعی نشان دادند». وی افزود: «آقابان امیررضا کوهستانی، کارگردان نمایش «شنیدن» با موضوع خوابگاه دانشجویان دختر و تقبیح مقوله خودکشی، علی‌اصغر دشتی؛ کارگردان نمایش «مناساته» با موضوع بیماران سرطانی و همراهان آنها و حمید پورآذری؛ کارگردان نمایش «هنگامی که...» با موضوع مهاجران افغان، اقدام به خلق آثار نمایشی خود کردند که از سوی این دبیرخانه به دلیل پرداخت به مباحث اجتماعی، نشان «هنرمند مسئول» را دریافت کردند».روشن‌بخش خاطرنشان کرد: «تسری مسئولیت‌پذیری، اخلاق‌مداری و پاسخ‌گویی در جامعه جز با نگاهی بشردوستانه امکان‌پذیر نخواهد بود و هنر به‌عنوان نافذترین ابزار در اذهان بشری می‌تواند بهترین وسیله در تبیین مسئولیت اجتماعی قلمداد شود و هنرمندان به‌عنوان سفیران این عرصه می‌توانند با پیام تعهد به اخلاق و پاسخ‌گویی، در این مسیر نقش‌آفرین باشند». رئیس دبیرخانه نشان مسئولیت اجتماعی کشور در خاتمه افزود: «از هنرمندان و چهره‌های اجتماعی اثرگزار تقاضا می‌کنم تا با ورود به موضوعات مسئولیت اجتماعی، مردم را نسبت به بحث اخلاقیات که امروز به‌شدت در جامعه تئزل پیدا کرده است، حساس‌تر کنند. اگر امروز هوای هم را نداشته باشیم و اگر نسبت به‌هم مسئول نباشیم، هرگز نخواهیم توانست با وجود موفقیت فردی، موفقیت و کامیابی اصلی را که در گرو موفقیت جمعی است به دست آوریم».

زوم

نشستی با هدف توسعه رسانه‌های آسیایی

شرق: چهل‌ودومین نشست سالانه و پانزدهمین مجمع عمومی مؤسسه توسعه رادیو و تلویزیون‌های آسیا-اقیانوسیه از پنجشنبه، چهار شهریورماه به‌مدت سه روز به میزبانی سازمان صداوسیما برگزار شد؛ مؤسسه‌ای که اساسا ماهیت و کارکرد آموزشی دارد و برای ارتقای سطح نیروهای حرفه‌ای در رسانه‌ها فعالیت می‌کند. علاوه بر اینکه هدف از تأسیس این اتحادیه از سال ۱۹۷۷، گردش دانش و فناوری در حوزه رسانه در بین کشورهای عضو، آن هم به‌دور از مسائل سیاسی بوده است. علی‌عسگری، مدیر رسانه ملی، در روز نخست و افتتاحیه این نشست به نکاتی در ارتباط با توسعه رسانه‌های آسیایی اشاره کرد. علی‌عسگری، رئیس رسانه ملی، نکاتی را در باب توسعه رسانه‌های آسیایی متذکر شد و شاید بتوان گفت عمده‌ترین اشاره او در ابتدا به میزان کمیت شبکه‌های تلویزیونی و رادیویی ایران بود. او در تشریح سازمان صداوسیمای ایران، این سازمان را یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های رسانه‌ای در جهان دانست و گفت: «سازمان رادیو و تلویزیون کشور ما در سال ۱۹۵۰ میلادی فعالیت خود را آغاز کرده است. این سازمان در مقطع انقلاب اسلامی دارای چهار شبکه رادیویی و تلویزیونی بود و هم‌اکنون دارای ۳۱ شبکه ملی رادیویی و تلویزیونی، ۶۶ شبکه رادیویی و تلویزیونی استانی و ۸۰ شبکه رادیویی و تلویزیونی بین‌المللی با بیش از ۳۰ زبان مختلف دنیا و جمعا دارای حدود ۱۴۵ شبکه رادیویی و تلویزیونی است که بیش از ۷۰ درصد برنامه‌های آن در داخل کشور تولید می‌شود.

شبکه‌های خبری پرس، العالم و هیسپان به سه زبان انگلیسی، عربی و اسپانیایی از جمله پرمخاطب‌ترین شبکه‌های بین‌المللی صداوسیما در ایران محسوب می‌شوند. سالانه بیش از پنج‌هزار ساعت برنامه تلویزیونی و صدا فیلم و هزاران دقیقه انیمیشن در صداوسیما تولید می‌شود که بخشی از آنها به کشورهای دیگر صادر می‌شود. در حوزه فنی نیز فرایند HD شدن شبکه‌های تلویزیونی از چندسال پیش آغاز شده است. صداوسیما جمهوری اسلامی ایران همچنین در حال رانندازی پروژه‌های نوین خود است». او در آخر نوید همکاری با کشورهای عضو را داد و گفت: «سازمان‌های رسانه‌ای در آسیا و اقیانوسیه با توجه به سرعت گسترش فناوری‌های نوین، ناگزیر از سازگارکردن خود با شرایط جدیدند.

به‌این‌ترتیب سازمان‌های رسانه‌ای این موضوع را در دستور کار خود قرار داده‌اند. در این مسیر AIBD می‌تواند کمک شایانی به اعضای خود برای دستیابی به این هدف کند. سازمان صداوسیما نیز آمادگی دارد تا با همه امکانات خود اعم از نیروی انسانی مجرب، کادرفنی ورزیده و تجارب غنی آموزشی و تجهیزات فنی پیشرفته، AIBD و همه کشورهای عضو را یاری کند تا با ظرفیت‌سازی بیشتر و آموزش فراگیر و نوین، نیازهای روزافزون مخاطبان را پاسخ دهد». با نگاهی به برگزاری این نشست و صحبت‌هایی که به‌منظور ارتقای توسعه رسانه‌های آسیایی صورت گرفته است، می‌توان امیدوار بود که رسانه ملی همسو با رویکرد این مؤسسه، بخشی از توجهش را بیش از گذشته در ارتقای سطح دانش و آموزش صرف کند. اما درحال‌حاضر رویکرد رسانه ملی بر کمیت و تعدد شبکه‌های سیماست؛ اتفاقی که در دوره مدیریت گذشته تلویزیون به‌گونه‌ای دیگر بود و سعی شد تا حد امکان کوچک‌سازی تلویزیون در دستور کار قرار بگیرد.

عکس‌ها: لینا و خیر آتاپین

«مهران مدیری» نخستین فیلم سینمایی‌اش را می‌سازد

نقش‌های مرد هزار چهره

بهناز شیربانی

صریح و شفاف از تمام حواشی و اتفاقات اخیر صحبت کند. طبق گفته مدیری، «ساعت ۵ عصر» در تهران مقابل دوربین می‌رود و فیلمی است که بیشتر صحنه‌هایش در خیابان‌های تهران خواهد بود. قصه، زندگی آدمی که از هفت صبح تا پنج عصر در یک روز و همراه‌شدن با او در مکان‌هایی است که او به آنجا سر می‌زند و باید امضاهایی بگیرد و با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود. او در پاسخ به پرسش «شرق» مبنی بر اینکه او در تمام این سال‌ها در سریال‌هایش شمایل کارگردانی را داشته که بسیاری از نقدهای اجتماعی را مطرح کرده است و آیا قصد دارد در این فیلم سینمایی با رویکردی انتقادی به اطرافش نگاه کند و در نهایت با توجه به تولید این فیلم در بخش خصوصی، چه کسانی سرمایه‌گذاری فیلم را برعهده دارند؟ گفت: «این فیلم سراسر نقد اجتماعی است و تهران را مثل تیمارستانی می‌بینیم که هزاران نفر در آن می‌چرخند. از ابتدا تا انتهای فیلم، نقد اجتماعی و فرهنگی است».

او ادامه داد: «اول مارکت، حامی مالی این فیلم سینمایی است و باید بگویم تا به امروز هیچ اسپانسرری به‌خوبی اول مارکت نداشته‌ام و آنها به‌شدت به سرمایه‌گذاری در بخش‌های فرهنگی و این فیلم علاقه‌مند هستند و این حوزه را می‌شناسند». مدیری در پاسخ به پرسش دیگری مبنی‌بر آماده‌شدن نسخه نهایی فیلم‌نامه و اخذ پروانه ساخت نیز گفت: «فیلم‌نامه تا ۱۵ روز دیگر آماده می‌شود و برای دریافت پروانه ساخت ارائه خواهد شد. این فیلم به‌شدت کم‌دی است و مدل کم‌دی تلخ که در برخی کارها داشتیم نیست بلکه ماهیت اتفاقات این فیلم تلخ است و پایان تلخی هم ندارد و سکانس ابتدای فیلم را در انتها دوباره می‌بینیم».

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره ساخت این فیلم گفت: «ساخت این فیلم انرژی زیادی خواهد برد و اگر درست انجام نشود، تبدیل می‌شود به یک کار پیژوری. بنابراین تمام تلاشم این است که با انرژی زیادی انجامش بدهم».

مدیریی از حضور سیامک انصاری به‌عنوان نقش اصلی این فیلم نیز صحبت کرد و هیچ اشاره‌ای به دیگر شخصیت‌های این فیلم و حتی عوامل پشت دوربین نکرد و آن را به قطعی‌شدن عوامل تا هفته آینده موکل کرد. او گفت که در تمام این سال‌ها سیامک انصاری به‌نوعی این نقش را تمرین می‌کرده و شخصیت اصلی داستان مردی است که تمام بلاهای دنیا سرش می‌آید و به نظر بهترین گزینه سیامک انصاری است و خودم هم کمی بازی خواهم داشت و واقعیت این است که آن‌قدر کارگردانی این فیلم پرزحمت

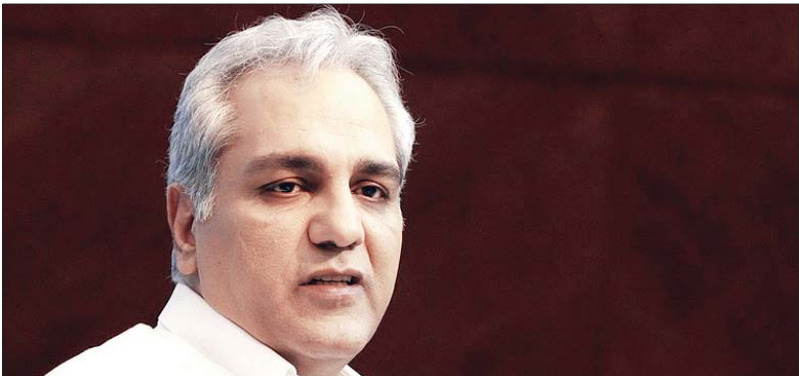
تلویزیون و بازتاب بدون واسطه المپیک

دیکته‌هایی برای نقش قهرمانی

علی نعیمی - منتقد

مفیدبودن و تأثیرگذاری اختلاف برشی از یک اتفاق را برای مخاطب به تصویر بکشد؟ واقعیت این است که رسانه تصویری رسمی کشور قافیه را جلوتر از ورزشکاران یا همان هنروران عرصه رسانه باخته است و با یک‌تئاز در عرصه ورزش‌شی- سیاسی، المپیک ریو را آوردگاهی برای رویکرد جناحی خود می‌داند که روح ورزش کمترین سهم را در آن داراست. با این پندار که می‌توان در مرکزیت توجه بیش از سه میلیارد بیننده، صحنه بازی را طوری طرح‌ریزی کرد که حتی از شکست‌ها و افت‌وخیزها رهاوردی شخصی برداشت کرد، تلویزیون ایران را با یک چالش بزرگ با ماهیت وجودی رسانه‌های تصویری مواجه می‌کند. آن‌هم اینکه اساسا جایگاه مردم در این زمینه کجاست؟ تلویزیون با پخش گزینشی برنامه‌های المپیک و با جابه‌جایی برخی از باکس‌های ترکیبی‌اش و همچنین دعوت از کارشناسان ثابت که سیاست تشویق

چند هفته پیش بود که مهران مدیری از حضورش در برنامه «هفت»

خبر داد و تصمیم داشت تا از طریق این برنامه درباره فعالیت‌های اخیرش صحبت کند. شاید به‌نوعی برنامه «هفت» محل مناسبی برای شکستن سکوت طولانی‌مدت مدیری نبود و برای صحبت درباره چگونگی فعالیت‌هایی که در تمام این سال‌ها در تلویزیون انجام داد و هرکدام پهنوبه خود جریان‌ساز بوده نیاز به فضای بهتری داشت. مدیری در آن برنامه اشاره‌ای به برنامه‌های آتی هنری‌اش کرد؛ اینکه دیگر سریالی برای تلویزیون نخواهد ساخت و به‌زودی ساخت نخستین فیلم بلندش را آغاز خواهد کرد. مدیری در پاسخ به یکی از پرسش‌های مسعود فراستی در این برنامه مبنی‌بر اینکه چرا دیگر همچون گذشته کارهایت خوب و به قول معروف تیزویر نیست؟ به مشکلات تلویزیون در سال‌های گذشته اشاره کرد و گفت: «تلویزیون نسبت به مسائل سیاسی و اجتماعی بسیار سخت‌گیرتر شده است. در «دوره‌می» چیزهایی گفته می‌شود که من فکر می‌کنم پخش نمی‌شود، ولی می‌شود، اما گفته‌هایی پخش نمی‌شود که من اصلا نمی‌دانم چرا این صحبت‌ها پخش نمی‌شود». هرچند نباید این را از نظر دور داشت که مدیری پس از غیبت طولانی مدتش در تلویزیون، با سریال «در حاشیه» را دیگر توانست مخاطبان بسیاری را با خود همراه کند و جریان‌ساز شود، اما بی‌تردید، واکنش‌های عجیب و تند بسیاری نسبت به این سریال را می‌توان در تصمیم مدیری در بی‌علاقگی به ساخت سریال دخیل دانست. هرچند به‌زعم بسیاری، مدیری در چند سال اخیر روند دیگری را در ساخت مجموعه‌هایش در پیش گرفته است که برخی، از افت کیفی مجموعه‌هایش صحبت می‌کردند و برخی دیگر به جریان ادامه‌دار سانسور و ممیزی و تأثیرش در آثار او معتقدند.

امسا مدیری در برنامه «هفت» از اتفاقی دیگر خبر داد و آن آغاز ساخت نخستین فیلم بلند سینمایی‌اش بود. مدیری در تمام این سال‌ها کارگردانی در سینما را تجربه نکرده است و این نخستین‌بار است که با فیلم‌نامه‌ای که به‌شدت برایش وسوسه‌کننده است، این مدیوم را تجربه می‌کند. به فاصله چند هفته پس از گفت‌وگوی او در برنامه «هفت» و حواشی بسیاری که درباره چگونگی ساخت فیلم و بازگرنانش رسانه‌ای می‌شد، مدیری ترجیح داد در فضایی دیگر با اهالی رسانه درباره ساخت نخستین فیلمش گفت‌وگو کند. ساعت پنج عصر روز پنجشنبه، مدیری به‌تهنایی از نخستین فیلمش «ساعت‌۵عصر» صحبت کرد. این جلسه با شیوه مدیری اداره شد و شوخ‌طبعی‌هایش گهگاه، فضای نشست را تغییر می‌داد و سعی کرد خیلی تکان می‌دهد.

المپیک ریو ۲۰۱۶ هفته گذشته در حالی‌که میله‌های کنار ورزشگاه را گرفته است، گریه‌های بهداد سلیمی جلو دوربین. نفس‌های یک به‌شماره‌افتاده حمید سوریان بعد از باخت به حریفانش. این‌ها شاید بخشی از بازتاب رسانه‌ای اتفاقی باشد که جهان را هر چهار سال یک‌بار تکان می‌دهد. المپیک ریو ۲۰۱۶ هفته گذشته در حالی تمام شد که قهرمانان و نام‌آوران زیادی سقوط و نزول کردند. درمقابل، چهره‌های جدیدی در عرصه قهرمانی معرفی شدند که شاید به‌لحاظ فنی شخصیت قهرمانی نداشتند. بررسی موشکافانه این رویداد بزرگ، چه از نظر روان‌شناسی و چه از منظر اقتصاد، سیاست و جامعه‌شناسی به‌خوبی نشان‌دهنده آن است که المپیک به‌عنوان یک پدیده چندوجهی، به‌لحاظ هژمونیک سال‌هاست که یک پدیده ذاتا رسانه‌ای است. با این تحلیل، شما در المپیک لزوما با یک‌سری ورزشکار روبه‌رو نیستید که بر اساس توانایی فنی خود با یک‌دیگر رقابت کنند، بلکه المپیک چیزی شبیه یک تستیوال سینمایی است که در آن بازیگران باید بتوانند نمایش بهتری داشته باشند. واقعیت رسانه‌ای در المپیک رفته‌رفته جایگزین واقعیت ورزشی آن می‌شود. ورزشکاران (بخوانید هنروران) در آن ازدواج می‌کنند، تبلیغ حزب و ساختار سیاسی‌شان را می‌کنند، دین و اعتقاداتشان را ترویج می‌دهند، برای جنبش‌های جنسیتی یا نژادی ملی و فراملی پالس می‌فرستند و در نهایت برخلاف گذشته که چین به پشتوانه جمعیت و